

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Västsvenskt konjunkturläge starkare än förväntat

Den västsvenska industrin med tillhörande tjänstesektor utgör ryggraden i svensk exportindustri. När efterfrågan i omvärlden nu ökar driver det på den redan starka konjunkturen i Västra Götalands län och bidrar i stor utsträckning till det goda konjunkturläget i riket. Länets bygg- och anläggningsföretag är mest positiva angående efterfrågeutvecklingen det kommande året. Det stora behovet av fler bostäder, industrilokaler och utbyggd infrastruktur gör att utsikterna är goda många år framöver. De stora anläggningsprojekten i Göteborgsregionen är till stor del skattefinansierade och därför inte så konjunktur känsliga, vilket säkerställer en hög efterfrågan många år framöver oavsett konjunktur.

Företagen inom den privata tjänstesektorn är fortfarande mer positiva än konkurrenterna i övriga riket, men bedömer att efterfrågeutvecklingen inte ökar i fullt så stark takt som tidigare. Det finns också ett fortsatt stort behov av personal inom offentlig sektor en lång tid framöver. Den glödgheta fordonsindustrin har sitt hjärta i Göteborgsregionen och där kommer det att skapas många nya arbetstillfällen under prognosperioden. En annan del av länet som gynnas starkt av den globala utvecklingen just nu är Fyrbodalen. Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator visar på ett mycket starkare läge än normalt i alla delregioner, men att den starkaste förbättringen just nu sker i Skaraborg. Göteborgsregionen kommer att hålla sin position som ett av landets stora tillväxtcenter.

Mycket stark sysselsättningsökning under 2017 och 2018

Det goda arbetsmarknadsläget påverkar sysselsättningen positivt i länet och Arbetsförmedlingen bedömer att sysselsättningen kommer fortsätta att öka starkt. Prognosen för åren 2017 och 2018 är en ökning med 29 000 personer, varav 16 500 personer 2017 och 12 500 personer 2018. Det innebär en mer positiv syn på utvecklingen under 2017 än höstens prognos och beror på de förbättrade utsikterna i världsekonomin och den förstärkta exportefterfrågan. Bristen på arbetskraft bedöms hämma utvecklingen under 2018.

Sett i ett riksperspektiv har länet en stark arbetsmarknad, vilket till stor del beror på att Göteborgsregionen har en mycket stark jobbtillväxt. Länets bygg- och anläggningsföretag går på högvarv vilket bidrar till ökad sysselsättning inom branschen, men skapar även nya jobb i andra delar av näringslivet. En stor del av de nya jobben kommer även fortsättningsvis att skapas inom privat tjänstesektor, men även inom offentlig sektor och då främst den kommunala. Det är

företag inom bygg- och anläggning följt av företag inom information och kommunikation, företag som sysslar med finansiell verksamhet och företagstjänster, samt inom handeln, som tror på den fortsatt starkaste sysselsättningsökningen. Den starka västsvenska industrin är kraftigt bidragande till att många av de nya jobben skapas.

Arbetslösheten i länet

Arbetslösheten har fortsatt att utvecklas mycket positivt i Västra Götalands län under 2017. Antalet arbetslösa personer som står nära arbetsmarknaden är nere i historiskt låga nivåer. Även om minskningstakten har bromsat in något på slutet så är förväntningarna fortsatt positiva. Det stora inflödet av nyanlända har avtagit och ändrat karaktär. Den största andelen från den stora flyktingvågen hösten 2015 kom till Arbetsförmedlingen under hösten 2016. Nu är majoriteten av dem som kommer kvotflyktingar och anhöriga till dem som fått uppehållstillstånd.

Under hösten 2017 förväntas arbetslösheten minska i långsammare takt. Under fjärde kvartalet 2017 beräknas antalet inskrivna arbetslösa i länet uppgå till 54 400 personer i åldern 16-64 år, vilket motsvarar en minskning med 1,0 procent jämfört med motsvarande kvartal 2016. Under sista kvartalet 2018 beräknas antalet inskrivna arbetslösa minska med ytterligare 0,7 procent och uppgå till 54 000 personer. Det innebär en avsevärt mer positiv utveckling jämfört med höstprognosen 2016. Andelen arbetslösa beräknas uppgå till 6,4 procent som kvartalsgenomsnitt.

Fortsatt stora utmaningar på länets arbetsmarknad

Arbetsförmedlingen står inför tre viktiga utmaningar de kommande åren:

- Matchning till arbete och utbildning
- Utrikes föddas etablering
- Hålla tillbaka långtidsarbetslösheten

Det absolut tydligaste draget i vårens prognosrapport är den förstärkta obalansen på arbetsmarknaden. Arbetslösheten är nere på historiskt låga nivåer för grupper med stark ställning på arbetsmarknaden, medan en allt större del av de lediga resurserna på arbetsmarknaden utgörs av grupper med svag ställning. Sysselsättningen ökar kraftigt för personer med minst gymnasial utbildning och arbetslösheten ökar för dem som har högst förgymnasial utbildning. Matchningsuppdraget kommer under kommande år att ställas på sin spets. Effektiviteten i matchningen får en avgörande roll för utvecklingen på arbetsmarknaden, men även samhället i stort.

Aldrig tidigare har så många arbetsgivare upplevt så påtaglig brist inom så många stora yrkesgrupper. Samtidigt har de som är inskrivna på Arbetsförmedlingen aldrig haft så omfattande behov av stöd. Detta ställer stora krav på arbetsmarknadspolitiken och det finns stora risker för en ökad långtidsarbetslöshet och en bristfällig integration av utrikes födda om arbetsmarknadspolitiken, men även andra politikområden som utbildning, misslyckas. För att lyckas krävs det att arbetskraftsförsörjningen blir en aktiv del av utbildningsväsendets och andra inblandade aktörers ansvar. Samtidigt måste de arbetsmarknadspolitiska redskapen förenklas och vässas, för att underlätta för alla arbetsgivare att ta ansvar och bidra till etablering av nyanlända och andra grupper med svag ställning på arbetsmarknaden.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:

arbetsformedlingen.se/prognoser